



Nr 11 Detsember 2008

# TAMSALU AJALEHT

## Volikogu kehtestas lapsevanema tasu suuruse valla lasteaedades

Tamsalu Vallavolikogu määrusega 26.novembrist 2008.a. kehtestati koolieelse lasteasutuse seaduse alusel Tamsalu valla lasteaedade rahastamisel muude kulude (lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude) lapsevanemate poolt kaetava osa määr. Määrusega kinnitati Tamsalu valla lasteaedades lapsevanemate poolt kaetava osa suuruseks Tamsalu Lasteaias 200 krooni, Sääse Lasteaias 200 krooni ja Vajangu Põhikooli lasteaiarühmas 150 krooni.

Määrus jõustub 1.jaanuaril 2009.a.

Mõningaid peresid üllatas uue määruse vastuvõtmine ebameeldivalt. Eriti annab see tunda peredes, kus on enam kui üks lasteaiaaegne laps. Alljärgnev on selgituseks kõigile lasteaiaaegsete laste vanematele. Kolm meie valla lasteaeda on igati heal tasemel. Lapsed on valvatud, tagatud on nende vajaduste rahuldamine, toimub õppe- ja kasvatustöö oma ala spetsialistide poolt ja vanemad saavad rahulikult tööl käia. Lasteasutuse majandamiskulud, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmine toimub Tamsalu valla eelarve vahenditest. Ühe lapse ülalpidamiskulud lasteaias on 3500 krooni kuus. Selle summa tasumine toimub vallavolikogu otsusel osaliselt vanemate poolt. Vanemate poolt kaetav osa ühe lapse kohta ei või ületada 20 protsenti Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast. Nimetatud osaliste kulude katmiseks vanemate poolt kehtestab vallavolikogu vanemate kaetava osa määra, mis võib olla diferentseeritud sõltuvalt lapse vanusest, lasteasutuse majandamiskuludest või muudest asjaoludest.

Ülle Kristmann  
Sotsiaalosakonna juhataja

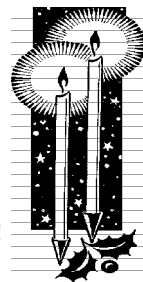
**Tamsalu apteek soovib Tamsalu rahvale  
ilusaid jõule  
ja head uut aastat!**



Pühade nädalal oleme avatud:  
23.detsembril 9-15, 24. ja  
25.detsembril suletud,  
26.detsembril 9-14, 27.  
ja 28.detsembril suletud,  
29.detsembril 9-17,  
30.detsembril 9-18, 31.detsembril  
9-15, 1.jaanuaril suletud,  
2.jaanuaril avatud 9-17.

## Hea vallarahvas!

Vaikselt langeb lumehelbeid,  
sära täheväo  
rõõm ja rahu südames,  
kui on jõuluöö.  
Üks aasta vaikselt ukse sulle,  
ta puudutusest link veel soe.  
Uus juba hõisates ta järel tuleb,  
ei möödunu tal midagi ei loe.  
Ilusaid pühi ja õnnelikku uut aastat!



Tamsalu vallavolikogu  
ja vallavalitsus

## Lühidalt

**Tamsalu kodanikeühendused olid aktiivsed taotlejad**  
Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) sügisvoorus toetati järgimisi valla kodanikeühenduste esitatud projekte: MTÜ Uudeküla Uudeküla külaplatsile lava ehitamise II järku 25 000 krooniga, MTÜ Hokiklubi Uudeküla küla liuväljaku laien-damist 24 682 krooniga, MTÜ Porkuni projekti, millega saadakse valgustus lavale ja saali 25 000 krooniga. Kokku said valla projektid KOPIst toetust 74 682 krooni ehk 10% kogu sügisvooru eelarvest.

### Tööharjutuse projektis osaleb 14 inimest

MTÜ Educare ostuab Tamsalu sotsiaalkeskuses tööturuametile teenust tööharjutuse läbiviimiseks pikaajalistele töötutele. Eesmärgiga taastada inimeste sotsiaalsed oskused, arendada töö-turul toimetuleku oskusi ja tegevusoskusi. Tööharjutus algas ok-toobris ja lõpeb aprillis. Hetkel osaleb projektis 14 inimest. Ning nendega tegeleb 2 aktiivset juhendajat.

### Pangabuss Tamsalus veel aasta viimasel päeval

Pangabuss tuleb Tamsalu valda sel aastal veel 31.detsembril, peatub endiselt Tamsalu kultuurimaja juures kell 13.00-13.45.

### PAIK kinnitas oma LEADER programmi meetmed

MTÜ PAIK kinnitas 5 Leader programmi meetet 2009.aastaks: ettevõtluse arendamise meetet "Ettevõtlik Pandivere", innovat-siooni ja oskuste omandamise meetet "Innovatsioon ja oskuste omandamine on allikate allikas", külade arendamise meetet "Küla kui allikas", turismi arendamise meetet "Pandivere Paetee" ja mai-nekujundamise meetet "Pandivere Paeriik allikate allikal". Tutvu konkreetsemate rahastamistingimustega MTÜ PAIK kodulehe-küljel <http://www.pandivere.eu/?p=266>. Allikas: MTÜ PAIK kodulehekülg

### Aastalõpp Tamsalu kultuurimajas

26.dets. kl 19 jõulupidu Wunderbariga. Tantsuks "Mo-dukas". 27.dets. kl 18 jõulukontsert lauluklassilt, 1.jaan. kl 00.30 aastavahetuse trall.

Allikas: sündmuste kalender [www.tamsalu.ee](http://www.tamsalu.ee)



## Tamsalu Vallavalitsus



**24.11.2008.a**

1. Kinnitati vallavara kirjaliku enampakkumise korras võõrandamise tulemused.
2. Kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekiri ja toimetulekutoetuseks novembri kuus väljamaksmisele kuuluv summa.
3. Anti nõusolek kasutusloa väljastamiseks Porkuni külas Mäe tn 1 asuvalle elamule.
4. Nõustuti ehituslubade väljastamisega: Rissne Estonia OÜ-le puurkaevu rajamiseks Assamalla külas; OÜ-le Otsa Mõis teraviljakuivati püstitamiseks Uudeküla külas
5. Anti vallaasutusele Tamsalu Kommunaal nõusolek Keskusehoones, Tehnika tn 1a ruumi kasutamise lepingu sõlmimiseks Ida Politseiprefektuuriga.

**2.12.2008.a**

1. Määrati liikluspindadele nimed järgmiselt: Sääse alevikus asuvatele liikluspindadele nimed järgmiselt: 1) liikluspinnale 7870029 (Tamsalu-Sääse tee) nimeks **Raudtee tänav**; 2) liikluspinnale 7870027 (Sääse-Põdrangu tee) nimeks **Põdrangu tee**; 3) liikluspinnale 7870030 (Sauvälja-Sääse tee) nimeks **Sauvälja tee**.

Vajangu külas asuvatele liikluspindadele nimed järgmiselt: 1) Vajangu küla läbivale J-Jaani – Tamsalu – Kullenga maanteele (15128) Vajangu küla piires nimeks **Tamsalu maantee**; 2) liikluspinnale 7870059 (Rammo-Mihkli tee) nimeks **Rammo tee**; 3) liikluspinnale 7870061 (Vajangu-Kuie tee) nimeks **Kuie tee**; 4) Raigu-Vajangu maanteele (17134) Vajangu küla piires nimeks **Aavere maantee**.

Porkuni külas asuvatele liikluspindadele nimed järgmiselt: liikluspinnale 7870014 (Aburi-Porkuni tee) nimeks **Kännuküla tee**; Porkuni-Loksa maanteele (17136) Porkuni küla piires nimeks **Ilumäe tee**.

2. Määrati Sääse alevikus ning Porkuni ja Vajangu külas katastriüksustele koha-aadressid.

3. Kooskõlastati riigihanke hankedokumendid "Tamsalu tänavate rekonstrueerimise projekt".

4. Otsustati võtta peremehetu varana arvele: Võhmata külas Jootme-Koeru maantee ääres asuva endise Viinamäe A-15 talu hooned: elamu; majandushoone. Ehitiste viimane omanik ei ole teada; Sääse alevikus, Sääse ringtee 3 asuva kaubanduskeskuse hoone. Viimane teadaolev omanik OÜ Mosquito.

5. Nõustuti ehitusloa väljastamisega MMS Invest OÜ-le kahe üksiklamu püstitamiseks Porkuni külas.

6. Nõustuti kolmele katastriüksuse omanikule katastriüksusega piirneva maaüksuse erastamisega Kursi külas.

7. Täpsustati munitsipaalomandisse taotletavate suusastaadioni ja radade maa-alale jäävate maaüksuste sihtotstarvet.

8. Arutati Tamsalu Lasteaia Kröll ja Sääse Lasteaia hoolekogude taotlusi.

9. Anti hoolekogude taotluste alusel nõusolek kollektiivpuhkuste ajal lasteaedade sulgemiseks järgmiselt: Tamsalu Lasteaed Kröll ajavahemikul 08.06.-12.07.2009.a; Sääse Lasteaed ajavahemikul 13.07.-11.08.2009.a.

10. Eraldati sotsiaaltoetust seitsmele abivajajale ja jäeti rahuldamata kolm avaldust.

11. Loeti korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud üks jäätmetekkekohta Aavere külas.

12. Nõustuti korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmetekkekohtadel jäätmemahuti tühjendussageduse muutmisega viie avalduse alusel.

13. Kinnitati Tamsalu Kalor AS ettepanek viiele perele korteri eraldamise kohta üürilepingu alusel kasutamiseks.

**10.12.2008.a**

1. Nõustuti ehituslubade väljastamisega JK Otsa Talu OÜ-le järgmiselt:

- 1.1. kinnislehma- ja noorkarjalauda püstitamiseks aadressil: Adovälja, Loksa küla, Tamsalu vald;

- 1.2. vedelsõnnikuhoidla püstitamiseks aadressil: Adovälja, Loksa küla, Tamsalu vald;

- 1.3. silohoidla püstitamiseks aadressil: Jaanimäe, Loksa küla, Tamsalu vald.

2. Muudeti 12.12.2006.a korraldust Tööstuse tn 11 kinnistu jagamisel aadressi määramise osas.

Elvi Astok, vallasekretär

## Tamsalu Vallavolikogu



Volikogu istung 26.november 2008.

1. Otsustati taotleda maade andmist munitsipaalomandisse ja määrati ehitiste teenindamiseks vajaliku maa suurused järgmiselt: Alupere külas Liini maaüksus (elamu) 0,6 ha, Assamalla külas Sepikoja maaüksus (sepikoda) 0,2 ha, Kesk tn 2 maaüksus (elamu) 0,3 ha, Munakivi tn 4 (vana kauplus) 0,2 ha; Võhmetu külas Mihkliõue maaüksus (elamu) 1,0 ha; Vajangu külas Kooli tn 13 (pumbajaam) maaüksus 0,57 ha, Pärna tn 17 (pumbajaam) 0,4 ha; Tamsalu linnas A.Haava tn 11 (katlamaja-boilerjaam) 2345 m², Raudtee tn 8 (tootmishoone) 8285 m²; Kullenga külas Vahtriku maaüksus (küün) 0,1 ha; Sääse alevikus Sääse ringtee 7 (pumbajaam) 0,7 ha; Tamsalu linn Suusastaadioni maaüksus, 13,4 ha.

Lubati vallavalitsusel korraldada riigihange Tamsalu linna tänavate Kesk, Koidu, Kooli, Tehnika (Koidu-O.Müntheri lõigul), Raudtee (ca 200m ulatuses), Paide mnt (Kesk-Koidu lõigul) ning Tamsalu-Uudeküla kergliiklustee põhiprojekti koostaja leidmiseks.

Kehtestati Tamsalu valla lasteaedade kuludes lapsevanemate poolt kaetava osa suurused järgmiselt: Tamsalu Lasteaed Kröll ja Sääse Lasteaed 200.00 kr/kuu, Vajangu Põhikooli lasteaiarühm 150 kr/kuu.

Määrati sünnitoetuse suuruseks 2009.a. 4000 krooni.

Kehtestati 2009.a. maamaksumäärad diferentseeritult maa hinnatsoonide lõikes järgmiselt: tsoonis H0788001 maamaksumääraks 1,3 % maa maksustamishinnast aastas, tsoonis H0787001 ja tsoonis H0787002 maamaksumääraks 2,5 % ja põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleval haritaval ja looduslikul rohumaal 1,0 % maa maksustamishinnast aastas.

Muudeti Sääse Lasteaia arengukava 2006-2013 punkti 4.6.

Kinnitati Tamsalu valla 2008.a. III lisaeelarve ja eelarve muutmine.

Kuulati infot järgmistel teemadel:

Volikogu esimees Andrus Freienthal: 14.novembril toimus Tamsalu Kultuurimajas Eesti Vabariigi 90. aastapäeva lõpetamise pidulik tähistamine

Maha sadanud suur lumehulk tekitas probleeme teede lahtilükkamisel, tänaseks võib lugeda teede olukorda rahuldavaks.

Vallavanem Toomas Uudeberg: 27. novembril kell 11.00 toimub



vallamajas Tamsalu konstaablipunkti avamine. Tamsalu linna keskosa detailplaneering on vastuvõetud ja avalikustamine toimub 08.-22.12.2008.a.

30 novembril toimub Tamsalu kuusel jõuluvalguse süütamine 20. novembril toimus Tamsalu vallale kuuluva Salumardi kinnistu enampakkumine

3. detsembril toimub Vajangul Tamsalu valla eakate jõulupidu Tamsalu linna on paigaldatud 2 suletavat infotahvli (bussijaamas, Grossi toidukaubad)

Tamsalu valla kodanik Aadu Uudmäed tunnustati Kodanikupäeva aumärgiga

MTÜ Pandivere Arendus- ja Inkubatsioonikeskuse (Paik) juhataja Aivar Niinemägi andis infot Leader programmist.

**LEADER** on Euroopa Liidu algatusprogramm, mille abil edendatakse elu maapiirkonnas, mida rakendatakse piirkonna arengu strateegia kaudu ning mis on ettevalmistatud kohalike inimeste algatusel ja koostööna.

Ursula Saar, vallasekretäri abi

## Demokraatia on maailmavaade

Aasta, mis kannab numbrit 2008, hakkab ajaloooks saama. Vallavolikogu praeguse koosseisu ametiajast on suurem osa läbi ja töötada jääb vähem kui aasta. Töös on praeguse volikogu viimane valla eelarve.

Endised linn ja vald on ühisvallana toiminud kolm aastat. Tavaliselt kirjutatakse kohalikus ajalehes ikka tänavate korrashoiust, teedehitusest, koolide ja lasteaedade remondist jne. Seekord tahan enda loodud traditsiooni murda ja arutada teiste teemade üle. Ehitusest, remondidest ja muust säärasest kirjutatakse mõnes järgmises lehenumbri.

Käesoleva aasta lõpp on paljuski erinev eelmistest aastavahetustest. Esimest korda taasiseseisvunud Eestis kogeme tõelist, kasvule järgnevat majanduslangust. Viimased kümme aastat järjest saatis meid majandusliku ning me jõudsim sellega harjuda. Kes vähegi viitsis töötada, oli tööga kindlustatud. Rahva elujärg paranes. Nii nagu teised kohalikud omavalitsused, suutis ka Tamsalu vald üsna palju investeerida infrastruktuuri.

Nii nagu Eesti majandusliku üheks tähtsaks teguriks oli avatus ja seotus maailmamajandusega, on ka majanduslangus suure osas põhjustatud muutustest üleilmases majanduses.

Võib mõelda, et milleks rääkida kohalikus ajalehes millestki kaugest ja võõrast. Et meid see ju ei puuduta. Et kohaliku volikogu pärusmaa on kom-munaalpoliitika: teed-tänavad remontida, koolid-lasteaedad-kultuurirajatised kor-rastada ja kütta, elanikud veega varustada, prügiveo korraldada, muru niita ja langenud lehed riisuda.

Tegelikkuses me veel ei taju, et tänu Euroopa Liidu liikmelisusele on Eesti piirid maailmale avatud täpselt samapalju, nagu on maailm lahti meie jaoks! Selles on meie jaoks palju uusi võimalusi. Rahvas saab liikuda; väljaspool Eestit töötada ja õppida.

Asjal on veel üks külg ja see on just kohalike poliitikute jaoks. On teada, et praktiliselt kõikidel Eesti kohalikel omavalitsustel on sõprusuhted kohalike omavalitsustega välismaal. Nii ka Tamsalu vallas: meil on sõpru nii lähedal kui kaugel: Soomes, Rootsis, Leedus, Norras, Saksamaal. Euroopa Liidu koostööprojektides osalemise kaudu oleme ajanud asju partneritega Iirimaa, Itaaliast, Poolast, Taanist. Võib küsida ja ongi küsitud:

milleks kohalikul tasemel arendada välissuhteid, et mida see meile annab? Üks kindel valdkond, millega tegelevad kohalikud omavalitsused välissuhtluses, on eelkõige kultuuri-vahetus.

Samaaegselt kohalikud poliitikud, kohtudes kolleegidega teistest riikidest, saavad hea ja otsese võimaluse rääkida välispartneritele meie riigist, eesmärkidest, väärtustest, rahvast, traditsioonidest. Suhtlemine kohalikul tasandil kindlustab välissuhtlemist riiklikul tasandil.

Toon näite: käesoleva aasta septembris külastas Tamsalu Valla-volikogu delegatsioon Leedu Vabariiki ning me allkirjastasime seal koostöö- ja sõpruslepingu Rokiškise omavalitsusega. Rokiškisel oli linna aastapäev ning lisaks meie delegatsioonile olid seal külas koostööpartnerid Lätist, Poolast, Valge-venest. Meil tekkis diskussioon Valgevene delegatsiooni liikmetega, rääkisime poliitikast, demokraatiast, Venemaast. Riidu ei läinud, aga jäime eriarvamustele. Seejuures poolakatega vesteldes mõist-sime üksteist täielikult. Peame kasutama kõiki võimalusi, et rääkida Eesti ajaloo ja tänapäevast, nõukogude perioodist ja muust sellisest oma sõpradele Euroopas. Niiviisi, rahvapoliitika ja –demokraatia kaudu jõuab meie sõnum läbi sealsete kohalike omavalitsuste ka nende riikide valitsusteni ja parlamentideni.

2007.a. juunis olime Tamsalu valla delegatsiooniga ühe Euroopa Liidu koostööprojekti töökoosolekul Poolas Zakopan. Seal korraldati kohalike volikogude poliitikute osavõtul demokraatiateemaline diskussioon-konverents. Hiljem tõdesid isegi rootslased, et kuigi nad arvasid teadvat kõike meie ajaloost, avastasid veel palju uut. Hispaanlased aga ütlesid, et nad usuvad, et meie elu Nõukogude Liidus oli vabaduste mõttes piiratum, kui neil Franco diktatuuri ajal!

Mõned kuud tagasi lugesin Raivo Vare pikka, majandusele ja rahvus-vahelistele suhetele pühendatud artiklit. Mulle jäi erilist meelde üks mõte sellest loost: väikerahvad ei saa lubada endale luksust võõranduda poliitikast. Väikestes riikides ja noortes demokraatiates on eriti suur oht kaugeneda demokraatiareeglite juhul, kui rahvas kaotab huvi poliitika, valimiste ja demokraatiaküsimuste vastu. Eriti aktuaalne on see probleem majanduslanguse aegu: igapäevamured, töökaotus või oht töö kaotada, rahapuudus jne võivad lüüa pea kohal kokku ning osa rahvast võib lüüa käega. See on maiuspala demokraatiast mitte lugu pidavatele poliitikutele ja populistidele nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil. Tekib kiusatus juhtida ja juhatada ainuiskuliselt või koos väikese grupi seltsimeestega ning seejärel väita - rahvas tahtis ju nii!

Seepärast, kui rasked ka järgnevad paar aastat ei tuleks, ei tohi me poliitikale käega lüüa! Ikka peame minema valima; seejuures tegema oma otsuseid läbi-mõeldult ja mitte emotsionaalselt; hiljem oma valitult ka aruandlust nõudma! Nii nagu riigi keskvõimu tasandil, peavad ka kohalik volikogu ja vallavalitsus oskama ja suutma teha raskel ajal õigeid otsuseid; alustama juba järgmisel aastal vunda-mendi rajamist, mis peab saama eel-duseks uuele majanduskasvule. Loodan, et Tamsalu praegune ja järgmine volikogu suudavad halval ajal vastu võtta parimad võimalikud valla eelarved.

Väga meeldiks, kui Tamsalu ajaleht muutuks diskussiooni tribüüniks - et meie inimesed ütleksid oma mõtted, ettepanekud, samuti etteheited ja kriitika välja soliidset, allkirjastatult. Mitte anonüümselt nagu internetis, kus kirjutatakse kõiki ja kõike, aga keegi ei julge oma kirjatükile nime alla kirjutada.

Nii nagu riigijuhtimises, ei tohi ka valla juhtimise juures hetkekski unustada, et Euroopas kinnistunud demokraatia-prinssiipide kohaselt peab olema eriti range kontroll ja järelevalve avalikul palgal olevate

Loe edasi lk 6



# Valla aasta 2008 - varsti ajalugu

Loetud päevade pärast kirjutame ajalukku aasta 2008. Millised tegemised jäävad meenutama aastat?

Kogu aasta oli riigi tasandil välja kuulutatud suure juubeliaastana - Eesti Vabariik 90. Vabariigi aastapäeva tähistasime 24. veebruari hommikul piduliku lipu heiskamisega vallamaja ees ja kõigile kohalolijatele hommikukohvi pakkumisega värskelt remonditud spordihoones. Vaatamata varasele hommikule oli kohalolijaid piisavalt. Oli tõesti pidulik tunne näha Eesti lippu tõusmas karges talvehommikus ja seda jälgimas vallaelanikke. Juubeliaasta omavalitsustele suunatud tegevuskuul juulis korraldasime Porkuni päeva raames valla küladevahelise kompleksvõistluse, alad rahvuslikud: rannavõrkpall, leilivõtmine, hapukurgi- ja koduõlle valmistamine ja grillimise võistlus. Osales seitse küla, ja kõrvaltvaatajaid oli, kes järgneval aastal kindlasti lubasid osaleda. Küla ongi ju pere järel üks riigi olulisemaid riigi alustalasid. Jõudu meie külaelu eestvedajatele.

Vabariigi juubeliaasta pidi lõppema Võidusamba piduliku avamisega 28. novembril, kuid seoses erimeelsustega otustajate leeris lükkus see edasi ja avatakse ilmselt 2009.a Võidupäeval. Ka Tamsalu valla rahvas andis samba valmismise oma panuse vallas liikvel olnud korjanduskarpi. Positiivne on minu meelest see, et ehitamise otsus lõpuks tehti, pikk vaidlemisaeg sai läbi ja asuti ehitama. Ehitusse andis olulise panuse E-Betooni elemendi Tamsalu Tehas, kus valmistati võidusamba tugieliemendid. Need on esitatud Aasta betoonehituse konkursile.

Ilma suure kärata aga suutsime meie oma vallas lõpule viia Vistla vennaskalmistu rajamise. Abistajaid oli mitmeid, rahastamine laheneb aasta lõpuks ja arhitekt Tiit Kaljundi kavandi järgi ning skulptor Ekke Väli poolt valmistatud mälestusmärk jääb väärikalt tähistama meie kandi ajaloo ühte kurba sündmust. Siin kohal suur aitäh kõigile abistajatele!

2008.a. pidasime 40. korda Tamsalu laulu- ja tantsupäeva. Neid kohti Eestimaa, kus sellist traditsiooni ette näidata on, pole Eestis väga palju. Me peame olema uhked selle traditsiooni algatajate ja edasikandjate üle. Ilmselt on meie kultuuriinimeste teene ka see, et juba 3. korda (üldjärjestuses 5) peeti Tamsalus vabariiklik mudilaskooride festival. Osales üle 1000 lapse üle Eesti ja Tamsallu jäi üritust meenutama osalejate poolt istutatud kolm tammepuud.

Kui 2007 a. ülevaadet tehes kirjutasin, et Maxima mehed lubavad Tamsalusse jõudeks uue poe ehitada, siis täna saan

tõdeda, et eksisin. Maxima pood ehitati valmis ennenägematus tempos ja 22. juunil toimus uue poe avamine. Uus kaasaegne kauplus mitte ainult ei rikastanud Tamsalu inimeste tarbimisvõimalusi, vaid heakorras ka ühe osa Tamsalust. Samuti hoiab juurdetulnud konkurents tagasi tarbijale põhjendamatut hinnatõusu ja suurendab valikuvõimalust.

Peagi lõppev aasta võimaldas tänu Keskkonnainvesteeringute Keskuse saadud toetustele oluliselt parandada ja laiendada ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniteenust Vajangu ja Porkuni külas. On suur asi, kui su majavaldusel on võimalus säästa loodust (enda ja oma järglaste elukeskkonda!) ja tunda ennast ka kaasaegse Euroopa osana.

Lisaks saavad koos riikliku abiprogrammiga ja valla toel 11 majapidamist erinevates külates endale korraliku ja kvaliteetse joogivee.

Keskkonnakorralduse poolt peab veel kindlasti nimetama Tamsalu valla (koos Laekvere, Rakke ja Väike-Maarja vallaga) ühinemist korraldatud jäätmeveoga alates 1. maist 2008. Meie piirkonnas (4 vallas) anti konkursi tulemusena ainuühtlaseks firmale Ragn-Sells. Iga majapidamine on kohustatud liituma korraldatud jäätmeveoga. Me keegi pole ju rahul seninähtud teeäärte ja metsaaluste prügistamisega. Risustamist tekitab loomulikult tühine osa elanikest, kuid tulemus häirib meid kõiki.

Ka sel aastal tööle võetud nelja valla peale järelvalveinspektor teeb oma tööd tulemuslikult. Loodan siiralt, et selles mahus uut „Teeme ära“ aktsiooni pole vaja korraldada. Samuti lisandus meie inimestele võimalus komposteeruvate jäätmete äraandmiseks uuele komposteerimisväljakule, mis asub Kaeva külas veepuhastusjaama juures.

Tänavu sai Tamsalus korraliku tänavakatte ja kõnnitee koos uue valgustusega Ääsi ja osaliselt ka Kooli tn. Samuti heakorras Tamsalu Kalor aastaid silma riivanud Ääsi 6 ja 8 majade ümbrused. Nende tegevuste tulemusena sai see osa Tamsalust oluliselt linnalikuma sisu. Ja usun, et koos sellega tõusis piirkonnas oluliselt kinnistuomanike vara väärtus.

Hea meel on lõppeval aastal vastu võetud valla uute arengudokumentide üle - volikogu kehtestas valla arengukava aastateks 2008-2015. Samuti läheb kohe uue aasta alguses volikogus kehtestamisele Tamsalu keskosa detailplaneering, mis loob kindla aluse Tamsalu keskosa sihipäraseks väljaehitamiseks tulevikus. Koostamisel on valla uus üldplaneering.

Lõppev aasta oli olümpia-aasta, röö-

mustasime ju kõik Gerd Kanteri olümpia-võidu puhul ja teeneka spordimehe Jüri Jaansoniga hõbeda puhul. Ka Tamsalut külastas Eesti Olümpiakomitee president Mart Siimann, kes koos teiste sporditöötajatega osales liikumise „Terve Lääne-Virumaa“ hea tahte lepingu allkirjastamisel Tamsalus. Tean, et Tamsalu ei saanud lepingu sõlmimise kohaks juhuslikult.

Talvel toimusid Tamsalus eesti omavalitsusjuhtide V talimängud, nägin kolleegide siiralt imetlemas ja kadestamas meie spordivõimalusi. Oleme siis ise ka edukad neid võimalusi kasutama ja oma keha eest hoolitsema. Arstirohud kallinevad, kuid ennetav tegevus on kordades odavam.

Jätakuvalt pistavad maailma suusaparemikuga rinda Timo ja Kaili, neile on lisanud Kaarel Nurmsalu. Usun, et parematel päevadel on neil kindlasti asja maailma esikümnesse.

Tänavu 35-aastaseks saanud Tamsalu ujulas vändati suve lõpus firma „Tasaka Film“ poolt vene-saksa ühisfilmi „Foobus“. Kellel võimalus vaadata, katsume filmis koduujula ära tunda!

2008. aastal käivitati Tamsalu Gümnaasiumis õpetaja Anne Kraubneri vedamisel sõpruskoolide projekt Tamsalu ja Inglismaa NewCastle' kooli vahel. EL Comenius projekti toel oli meie kooli õpilastel võimalus näha ja osaleda Inglismaa hariduskorralduses, suhelda eakaaslastega, näha maailma. Nädalase sõpruskoolis viibimise tulemuse finaalsiks oli ühisnäidend, mida kanti internetisilla abil reaajas üle Tamsallu. Olin ka ise üks vaataja ja ülim heameel oli tõdeda suurt vaatajate (lapsevanemad, koolikaaslased, tuttavad jt) huvi koolimaja kolmanda korruse saalis. Seda võib nimetada tõeliselt „kaasaegseks akna raiumiseks Euroopasse“.

Väga tublid on olnud meie külaasja ajajad. Vajangu rahval on kindlasti hea meel küla keskele rajatud korraliku mänguväljaku puhul. Eestvedajaks Vajangu noorsootöökeskuse liikmed, „peasüüdlase“ Monika Molodosti eestvedamisel. Vaatamata väga ebasoodsatele talveoludele toimetab Martin Uudeküll oma kinnistul asuval hokiväljakul ja valas korduvalt (3 korda) uut jääkihti, et piirkonna uisuhuvilised saaksid talvemõnu nautida. Sama visalt püüdsid Uudekülas talvel rahvale korras hoida lumerada Rainer Freienthal ja Vatslovas Budrikas oma abilistega. Kindlasti tehti palju aasta jooksul veel mujalgi.

Tubli ja pikaaegne külaelu eestvedaja Aadu Uudmäe sai kodanikupäeval pärjatud kõrge vabariikliku tunnustusega - kodaniku aumärgiga. See on väärikalt tun-





nustus pikaajalise ühiskondliku töö eest.

Sageli me oleme targad teadma, milliseid võimalusi kõike võiks ja peaks meil vallas olema. Kordades vähem on meil aga nende mõtete teostajaid. Aitäh, et te olemas olete! Vallavalitsuse ja volikogu kohus on neid inimesi märgata ja neile toeks olla.

2009. aastal avaneb meie koostöörorganisatsiooni PAIK-i vahendusel kohaliku elu toetava Leader programmi meetmed. See on suureks abiks küla ühismõtete elluviimisel.

Lõppev aasta andis tagasilöögi meie ettevõtetele. Eesti kui avatud Euroopa ja maailmamajanduse üks osa on kaasatud finantsvahendusest alguse saanud majanduslangusesse. Ettevõtete toodangu müük on oluliselt vähenenud ja osa töökohti on sellega sattunud koondamissurve alla. Nii mõnigi Tamsalu valla tubli elanik on kahjuks sunnitud kauapeetud elukutset vahetama. Kuidas kujuneb aasta 2009 ettevõtluses, ei oska keegi täna täpsemalt öelda, kuid kindel on, et tuleb keerukas ja raske aasta. Seda ka valla majanduses.

2009. aastal on veel märksõnaks valimised, suvel Europarlamenti ja oktoobrikuus vallavolikogu valimised.

Kas siis poliitiline tolm ka väga üles klopitakse, on täna veel vara öelda. Katseid ikka aeg-ajalt tehakse, kuid hoidkem kainet meelt ja usaldagem ikka iseend. Ärgem laskem ennast mõjutada toredatest lubadustest, teadmata lubaduseandjate tegeliku sisu.

Isiklikus plaanis oli lõppeva aasta üheks meeldejäädavaks sündmuseks Soome suusalegendide Juha Mieto vahetut nägemist Jaak Mae karikavõistlusel Valgehobusemäel. Ta oli minu kooliaja suusa iidol just oma tohutu töörassimise tõttu: 98 kilose võistluskaaluga suusataja (!), kes pälvis nii poolehoidu kui kaastunnet üli suure sportliku ebaõnne tõttu: olümpia kuld jäi maratonis 0,01 sekundi ja pronks 0,001 sekundi kaugusele! Mees oli võimas nüüdki.

Isana oli põhjust rõõmu tunda, et meie pere kolmas laps Tuuli lõpetas Tartu Ülikooli ja alustas oma tööinimese elu.

Need olid mõned tähelepanekud peagi lõppevast aastast 2008 ja piilumine aastasse 2009.

Kallid lugejad, kindlasti on teil palju meenutada oma mööduvat aastat ja teha uusi kiireid tegemisi. Kuid võtkem korra aeg maha, märgake lähedasi, soovige üksteisele head, märgake nõrgemaid, toetame üksteist ja proovime uuel aastal sammu paremuse poole.

Lugupeetud vallarahvas, rahulikku jõuluaega ja edu uuel aastal!

**Toomas Uudeberg,**  
vallavanem

## Lõpp hea, kõik hea?!

Toome siinkohal teieni mõned mõtted ka vallarahvalt, kelle käest sai küsitud nii lõppeva aasta kui ka uue aasta kohta.

Milline oli teie suurim kordaminek, õnnestumine, mille üle tundsate lõppeval aastal heameelt?

Mis sel aastal nii hästi ei läinud ja millele tahate tuleval aastal senisest enam tähelepanu pöörata, tegema asuda, jätkata?

**Raili Elmet, Tamsalu raamatukogu juhataja:** 2008.a. jäime väga rahule ja mida just konkreetselt välja tuua, esialgu ei oskagi. Suurim heameel on uue mööbli üle, saime uued heledad riulid,apid, lauad. Nimetada võiks ka uute raamatute muretmist, milleks meile eraldatud raha oli piisavalt ja loodame, et sellest võidavad ka lugejad.

Kuid millegi üle võib ka alati rahulolematust välja näidata, siis oma töises argipäevas raamatute keskel ei jää igakord aega internetirahvast kontrollida, mistõttu esineb probleemsete külastajate vahel arusaamatusi ja konflikte.

Lapsi-lugejaid võiks rohkem olla, kuna komplekteerime küll ilusaid ja asjalikke lasteraamatuid, aga need ei leia igakord lugejaid. Kallid lapsevanemad, leidke ise aega lugeda ja soovitage seda teha ka lastel, sest arvuti on küll põnev, aga aeg koos veedetud raamatuga on veelgi põnevam.

**Krista Lepik, Tamsalu spordikompleksi juhataja:** arvan, et meie üks suurimaid kordaminekuid oli spordikompleksi remondi lõppemine. Nüüd on meil lõpuks ilus ja hubane maja, mida kõik külastajad rõõmuga kasutavad.

Teine kordaminek oli kindlasti tublide inimeste tööerakendamine meie spordikompleksis. Suusaradadele saime rajameistri, jõusaali uue treeneri, kes töötab neljapäeviti jõusaalis. Praeguseks on ka kõik administraatorid, puhastusteenindajad, instruktorid, treenerid oma kohad leidnud.

Siinkohal tahan tänada oma tublit ja ääretult sõbralikku personali tehtud töö eest ja tahan öelda, et olen nendega väga rahul. Samas tahan tänada Toomas Uudebergi ja Andrus Freientali, kes on oma meeskondadega tublit tööd teinud spordikompleksi heaks.

Otseselt ei ole meil asja, millega rahul ei ole, aga arenguruumi on ju alati. Püüame anda endast parima kõiges, mis on spordikompleksi tegevusala.

Soovime vallarahvale ja teistele külastajatele rahulikku ja mõnusat jõulupühi ja head

uut aastat. Kutsume kõiki, kes pole veel spordikompleksis käinud, tulge ja te kindlasti ei kahetse.

**Meeli Kuntur, Assamalla raamatukogu juhataja:** Assamalla noored näitasid end nii heast kui halvast küljest.

Ka kõige kehvas unenäos poleks võinud ette näha täieliku vastandlikkuse olemasolu kohalike noorte seas. Küsimus kuidas selline polaarsus tekkida sai vajaks omaette uurimist. Enam-vähem kõik Assamalla lapsed on esinenud siinse raamatukogu üritustel, mõni suuremal ja mõni vähemal määral. Alates tänavusest kevadest elab aga osa noori oma puberteedi viimaseid aegu väga raskelt üle - nende sõnakasutus ei jää alla voorimehe omale ning nende teod ei kannata trükimusta. Üllatav on ka nn. doomino efekti olemasolu kaasajooksikute näol.

Ülejäänud noored käitusid igati normaalselt - nad käisid raamatukogus, lugesid kohustuslikku kirjandust, surfasid internetis, vihmast vaba aega kasutasid need tragid lapsed õues laulmiseks ja tantsimiseks. Omaseatud tantsud õpetati selgeks ka väiksematele. Vahetult enne kooli algust andsid noored külaelanikele kaks kontserti. Etenduse naelaks sai „Punamütsikese“ koomiline dramatiseering, mis pealtvaatajatele väga meeldis. Ropendavate noorte sõnade ja tegude mõju oli nagu peoga pühitud.

Õnnestumiseks pean koduloolisi uurimusi Eesti Vabadussõjast kohaliku inimese tasandilt. Koostöös Viivi Griffeliga valmis Kullengalt pärit vabadussõdalase Johannes Kadarpiku elukäik. Täiendust sai ka Assamalla mälestustahvli avamislugu. Valmimas on veel teise Kullenga mehe ja Vabadusristi kavalieri Alfred Rüütli ning tema pere saatust käsitlev töö.

**Lia Klaas, Sääse lasteaia juhataja:** Sääse lasteaia töötajatele jääb eelnevast aastast vast kõige enam meelde loomelaager. Kuna Lääne-Virumaa lasteaednike loomelaagri läbiviimine oli 2008.a antud ülesandeks Sääse lasteaiale, siis sai aasta jooksul sellele palju mõeldud.

Nii oma tunnete tuginedes kui ka teiste tänusõnadele toetudes, võib öelda, et see õnnestus meil ja hinge jäi midagi väga helget.

Saime lasteaiale ka uue piirdeaia ja loodame, et see täidab oma ülesannet. Ees ootab nagu teistelgi Eesti Vabariigi lasteaedadel uue õppekava koostamine ja see nõuab meilt palju mõtetegevust ja pingutust.

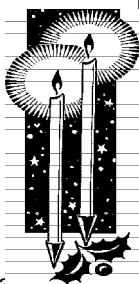
**Aime Tops, Tamsalu Gümnaasiumi õppealajuhataja:** rahul olen sellega, et

## Jõulutervitus

Et soojust õhkuks  
küünaldest ja  
vastu säraks  
silmadest, et  
rõõmus tuleks  
aasta uus ja  
täitaks iga  
unistus....

Rõõmsat jõuluaega ja  
õnnelikku uut aastat!

Soovivad Assamalla  
ja Vajangu Raamatukogu



## Demokraatia on... järg, algus lk 3

isikute tegevuse üle. See on demokraatia üks paljudest reeglitest.

Kuulus inglise kirjanik George Bernhard Shaw on öelnud: „Demokraatia on leiutis, mis tagab meile sellise valitsuse, millise oleme ära teeninud!”.

Siia sobib ka teine tsitaat, mille autor on XX sajandi üks suurimaid riigimehi, kunagine Briti peaminister, sir Winston Churchill: „Demokraatia on halvim valitsemisvorm - kui mitte arvestada neid teisi vorme, mida aeg-ajalt on katsetatud”.

Usun, et elame majanduslikult rasked ajad üle. Usun, et me ei võõrandu poliitikast ning peame lugu demokraatiast. Usun, et me ei taha enam kunagi katsetada „neid teisi valitsemisvormi”. Häid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat Tamsalu valla rahvale!

Tamsalu Vallavolikogu nimel,  
**Andrus Freienthal,**  
volikogu esimees

## Lõpp hea.. järg

liitumine e-kooliga läks korda ja toimib. Aasta õnnestumiseks pean Tamsalu 40. laulu- ja tantsupäeva.

Suur mure on käesoleval õppeaastal mõnede poistega, kes ei tunnista mingeid käitumisreegleid, segavad kaaslaste ja õpetajate tööd, lisaks veel pahandused väljaspool kooli. Oleme püüdnud ja pingutanud, kasutanud noorsoopolitsei ja alaealiste asjade komisjoni abi, aga seni tulemusteta.

Jõudu toimetamiseks!

\*\*

Aitäh kõigile vastajatele, kes leidsid aastalõpuritus aega oma tegemistes veidi invetuuri teha ja vastata!

Hilje Pakkanen

# Tamsalu valla eakama rahva jõulupidu

Esimeste hulgas pidasid jõulupidu Tamsalu valla eakad, kes olid palutud Vajangu rahvamaja 3. detsembril. Peokülalised toodi kohale kenasti kaetud laudade taha. Peo juhatas sisse sotsiaaltöõspetsialist Milvi Veebel. Peolisi tervitas ka vallavanem Toomas Uudeberg. Meelelahutust pakkusid pillimehed ja paljudele eakatele juba tuttav laulumees Juhan Kangur. Paroodisti Irene Pukki kehastatud pensionär oli kõigi lemmik ja teenis suure aplausi. Seltskonnamängud, mõistatamismäng ja tantsukeerutus muutsid niigi sooja rahvamaja atmosfääri veelgi meeldivamaks ja pidu ei tahtnud kuidagi raugeda.

Tamsalu valla eakate nimel tänan Vajangu rahvamajas tegutsevaid tublisid inimesi, kes lahkelt olid nõus peo korraldamisel kaasa lööma. Suur aitäh ka



M.K Reis-X OÜ-le, kes tagas eakatele turvalise pidu- ja kodutee. Suu magusaks tegemisel tegi hinnaalandust Hallikute pagariäri. Eelkõige aga tänu kõikidele aktiivsetele ja särasilmsetele eakatele, kes oskavad hinnata laulu ja tantsu ja tahavad kodust välja tulla, et koos omaealistega

ka raskete aegade kiuste kauneid jõule oodata.

Pildigalerii jõulupeost Tamsalu valla koduleheküljel <http://www.tamsalu.ee/est/?part=gallery&id=69>

Ülle Kristmann



Hetki ilusaid aastast jääb meelde.  
Tõlkides need luulekeelde -  
usk tehtud tööde tulemisse,  
lootus homse päeva paremusse,  
armastust sooja südamesse!  
Rahulikke jõule ja head uut aastat!

Tamsalu eakale rahvale Tamsalu  
sotsiaalosakond





# Jõulukingiks turvatunne

Jõuluaeg toob Sinu ellu ootusärevust, kauneid hetki ja palju rõõmu, kuid mitte ainult. Paraku näitab statistika, et just aastavahetuse perioodil juhtub traagilisi tuleõnnetusi kõige enam, sest kasutatakse tavapärasest rohkem lahtist tuld ja inimeste tähelepanu on peomeeleolus hajutatud.

Tuleõnnetustes hukub Eestis aastas keskmiselt 130 inimest. Eelmisel aastal hukkus tulekahjudes 132 inimest, tänavu üheteistkümne kuu jooksul on tuli võtnud 80 inimese elu.

Enamasti puhkevad tulekahjud inimeste endi hooletuse ja tuleohutusnõuete ränga eiramise tõttu. Kõige rohkem hukub inimesi hooletu suitsetamise tagajärjel. Sellel põhjusel on Virumaal tänavu elu kaotanud juba üheksa inimest. Samuti saab palju eluhoonete tulekahjusid alguse hooletusest lahtise tulega ümberkäimisel ja toiduvalmistamisel, rikkis elektriseadmetest või korramata jäetud küttekolletest.

Et õnnetust ei juhtuks, ole hoolas ning mõtle ohutusele ka õdusal jõuluajal ja rõmurohkel aastavahetusel. Sellel perioodil külastad kindlasti ka oma lähedasi, naabreid ja sõpru-tuttavaid. Pästeteenistus kutsub Sind andma oma

panust kodude tuleohutumaks muutmisele. See tähendab nii eluruumide hindamist tuleohutuse seisukohalt kui ka reaalse olukorra otsest parandamist. Näiteks võiksid ligimeste tähelepanu juhtida korra ära olevale küttekoldele, küdeva pliidi vastu ladustatud küttematerjalile või sinna hooletult vedelema jäetud vanapaberile jms. Miks mitte kutsuda korstnapühkija ka oma vanematele ja vanavanematele? Jõulukuul on sobiv teha ka endale ja oma lähedastele elu püstev kingitus suitsuanduri näol. Siseruumides puhkenud tulekahju korral on kriitilise tähtsusega just esimesed viis minutit, sest kauem vingugaasi mõjuväljas olnud inimese elu pole enam võimalik päästa.

Lisainfot on võimalik saada helistades päästeala infotelefonile 1524 või külastades veebilehekülge <http://www.kodutuleohutuks.ee/>.

Tulesumade ja -kahjude vähendamine on meie kõigi ühine eesmärk. Hooli endast ja oma lähedastest!

Turvalisi ja rõõmsaid jõulupühi ning aastavahetust!

Maido Nõlvak,

Ida-Eesti Päästkeskuse koordinatsiooniteenistuse juht

Ohutu jõuluaja kuldreeglid:

\* Pärast suitsetamist kustuta hoolikalt sigaret tulekindlasse tuhatooi või kaminasse. Mitte mingil juhul ära suitseta voodis või diivanil!

\* Kontrolli elektriseadmete ning pistikute korrasolekut. Ülekoormatud ja vigased elektrijuhtmed põhjustavad jõulurõmu asemel tulekahju.

\* Mõtle tuleohule ka toitu valmistades ja ära unusta end teleri ette.

\* Ära hoiu küttekollete vahetus läheduses kergesti süttivaid esemeid.

\* Ära jäta lahtist tuld hetkekski järelevalveta. Künlad aseta tulekindlast materjalist alusele ning ohutusse kaugusesse kergesti süttivatest esemetest.

\* Ära liialda kütmisega □ 2 ('Ö-□ tee seda vastavalt küttekeha kuumataluvusele. Siiber sulge alles siis, kui sütel ei ole enam leeki.

\* Kustuta künlad, kaminad ning teised lahtise tule allikad nii magama minnes kui ka kodunt lahkudes.

\* Pürotehnika kasutamine eeldab tähelepanelikkust, ettevaatlikkust ja kõrgendatud ohutaju. Loe alati läbi tootega kaasas olev ohutusjuhend.

\* Tea, et õnnetuse korral sõltub Sinu pääsemine tulekahju avastamise kiirusest. Tee endale ja oma lähedastele elu püstev jõulukingitus suitsuanduri näol.

## Hajaasustuse veeprogrammi esitati maakonnast 140 taotlust

2008.a II poolest alustati Lääne-Virumaal riikliku hajaasustuse veeprogrammi läbi viimist. Pilootprojektina alustati kaevude rajamise riiklikku toetamist juba 2007.a Võrumaal, 2008.a haarati programmiga kogu Eesti.

Programmi eesmärgiks on hajaasustusega piirkondades joogivee kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ja programm on kavandatud toimima aastani 2012.

**Lääne-Virumaale eraldati 2,2 miljonit krooni**

Lääne-Virumaal on tänaseks momendiks 2008.a kõik rahastamisotsused tehtud. Kokku eraldati hajaasustuse veeprogrammist Lääne-Virumaale 2,2 miljonit krooni, mis jagunes vastavalt omavalitsuste esitatud kaasfinantseerimise garantiikirjadele 13 omavalitsuse vahel.

**Kokku esitati 140 taotlust**

Taotluste arvu järgi olid aktiivsemad Rakke valla elanikud (15 taotlust), kõige vähem laekus taotlusi Tapa vallas - neli. Rahaliselt

olid taotlused kõige suuremad Vihula ja Rakke vallast ning kõige tagasihoidlikumad Tapa ja Kadrina vallast.

Tähtajaks, 15. septembriks laekus seitsmes omavalitsuses taotlusi rohkem, kui oli neile eraldatud raha: Tamsalu, Väike-Maarja, Viru-Nigula, Rägavere, Rakke, Vihula ja Haljala vallas. Kuues omavalitsuses laekus taotlusi neile eraldatud rahast vähem: Tapa, Rakvere, Laekvere, Kadrina, Vinni ja Sõmeru vallas. Rakvere, Laekvere ja Sõmeru vald kuulutasid välja veel täiendava vooru. Sõmeru vallas jäi ka täiendava vooru taotlustega osa raha üle ja see kantakse uude aastasse üle.

Valla rahastamisotsused ja toetust saanud isikud on avalikustatud kodu-leheküljel [www.tamsalu.ee](http://www.tamsalu.ee).

Rahastamisotsuse kõrval tuleb asuda kaevude rajamisele ja vee kvaliteedi parandamisele. Selleks on taotlejal aega maksimaalselt 12 kuud.

**Iga osapool panustab kolmandiku**

**rahast**

Programmi eripäraks on, et riik panustab kaevude rajamisse 1/3 eeldatavast maksumusest ainult sel juhul, kui omavalitsus garanteerib samuti 1/3 toetusest ning 1/3 jääb kasusaaja kanda. Sellest tulenevalt oli toetuste suurus omavalitsuste lõikes erinev ning ka konkurss toetuse saamiseks on olnud omavalitsuste kaupa erinev.

**Tänase info põhjal jätkub kaevu-programm ka 2009. aastal**

2009. aasta tingimused ja tähtajad on veel veidi lahtised (eeldatavalt programmiga alustatakse 2009.a I kvartali jooksul). Toome siinkohal üle antud programmi puhul kehtivad põhimõtted.

Toetatakse ainult uusi tegevusi ehk varasemalt teostatud investeeringuid kaevude või majaväliste joogivee-süsteemide rajamiseks tagantjärele ei kompenseerita. Majapidamiste kanalisatsiooni ja sisemise veevargi projekte ei

toetata. Loe edasi lk 10





## Korvpall

Vabariigi esiliiga meistrivõistlustel ala-grupi II ringis kohtuti avamängus 4 võiduga liidripositsioonil olnud Võru meeskonnaga. Tugeva vastase vastu alustati hästi ning mindi isegi juhtima 18:11, veerandaeg siiski kaotati 24:30. Poolajaks oli kaotusseis 40:61, III veerandaja lõpuks 67:79 ning kogu mäng kaotati 88:112. Mihkel Mager viskas meie parimana 22 punkti.

Kohtla-Järvel toimunud 2.vooruu mängus oli vastaseks Ida-Virumaa esindusmeeskond ning eelmise aasta esiliiga hõbe KK Hito, keda kodus ühe punktiga võideti. Mängu algus oli paljulubav, I veerand võideti 17:15. Edasi dikteeris mängu juba kodumeeskond. Poolajaks jäädgi taha 32:41, III veerandi lõpuks 49:74 ning mängu lõppresultaat 70:101. Võitjate parim oli Margo Tali 20 punktiga, meie parimatena viskasid Aivo Aru 17 ja Tarvo Kruup 16 punkti.

Rakveres toimunud 3.vooruu mäng Järvamaa esindusmeeskonna Paide Viking Window meeskonnaga pidi toimuma Tamsalu, kuid tabloo rikke tõttu ei saadud kodus mängida. I ringist oli tabelis suur kaotus 67:88. Selles mängus õnnestus oma mänguplaan korralikult ellu viia. I veerandaeg võideti 20:21, poolaeg 43:28. III veerandil tõsteti veelgi mängutempot ning vastaste arvu-kad pallikaotused võimaldasid teha edu-kaid kiirrünnakuid. Enne viimast veerandaega juhiti 67:46 ning mängusaatus oli sisuliselt otsustatud. Võidunumbriteks kujunesid lõpuks 80:65. Meie parimana viskas Kristo Kangro 22 punkti. Rakveres tuli mängida ka 4.vooruu mäng põlise konkurendi Elion/Corle meeskonnaga. Külalismeeskonnaga on tänava mängitud mitu tasavägist mängu. Vabariigi karikasarjas kaotati Tallinnas 6 ning võideti kodus 2 punktiga. Esiliiga meistrivõistluste I ringis tuli vastu võtta valus kaotus 57:58. tabelisseisu arvestades oli vaja kindlasti võitu. Hästi alustanud külalised läksid algul juhtima 14:2, kuid kohe vastasid meie mehed spurdiga 14:1. Esimene veerand võideti 16:15. Tasavägiselt kulges ka II veerand, poolajale mindi seisuga 29:28. III veerandi lõpuks juhiti 53:46. Vaa-tamata viimase veerandi heale algusele suutsid külalised mängu tasakaa-lustada. Seekord päästsid meid hal-vimast vabavisked. Viimasel minutil tabati 6-st 5. Võit vormistati numbritega 79:77. Seekord viskas parimana Tarvo Kruup 17 punkti.

Viimase vooru kohtumine peeti Kuremaa meeskonnaga, kellelt tuli vastu võtta kaotus 82:95. Kuna külalis-meeskond oli jõudnud juba tugevamas-se finaallgruppi

ning meie meestel tuleb jätkata nõrgemas grupis, siis mõõdus kogu mäng pingevabalt. Veerandajad 19:22, 28:19, 24:23, 11:29 Tamsalu poolt vaadatuna.

Livar Liblik viskas 26, Kaspar Põldma 24, Mihkel Mager 21 punkti.

Seega lõpetati alagrupp 3 võiduga ning jätkatakse kohtadele 10-18. Alagrupist tulevad kaasa võidud Paide ja Elioni üle. Ülejäänud vastased on teiste alagruppide 4.-6.koha saavutanud meeskonnad, kellega mängitakse 2 ringi. Pärast alagrupimänge juhivad Paide ja Toila/Jõhvi meeskonnad 4 võiduga. Tamsalu jagab kahe võiduga 5.-7.kohta. Nõrgema grupi 2 paremat pääsevad edasi kohamängudele, 2 viimast langevad edasi II liigasse. Eelmisel aastal saavutas Tamsalu 14.koha.

Maakonna karikavõistlustel on mängud jõudnud otsustavasse järku. I poolfinaalis tuli Rakveres Vike meeskonna vastu nõrgendatud koosseisus mängides napp kaotus 73:74. Tamsalu juhtis pidevalt parimas rivistuses mänginud vastase vastu mõne punktiga. Poolaeg võideti 41:37. Teise poolaja algul suudeti edu isegi suurendada. Mängu lõpus jäi siiski õnnest puudu. Veel 16 sekundit enne lõppu oldi tagapunktiga ning omati palli, kuid võiduviset siiski sooritada ei suudetud. Vaatamata napile kaotusele näidati head meeskondlikku korvpalli, kahju, et mäng toimus peaaegu tühjas saalis.

Kodusaalil toimunud teises mängus olid väljakuperemehed kohal parimas rivistuses, pärast haigust oli taas rivis Kristo Kangro. Oma meeskonda oli toetamas arvukalt pealtvaatajaid. Kogu mäng kulges algusest lõpuni kodumeeskonna juhtimisel. Võidunumbri-tekst kirjutati 69:58, mis andis kahe mängu kokkuvõttes võidu 142:143 ning koha finaalis.

Pärast I veerandit juhiti 23:19, poolaeg võideti 43:29. Pärast III veerandit oli eduseis 53:40 ning lõpuks edu 11 punkti. Tänu pikale pingile hoiti vahetus-tega mängutempo kõrge ning ka meeskondlikult tegutseti hästi. Pingelise mängu rikkus aga kohtunike nõrk vilepartii. Otsustavates mängudes peaks platsil olemas maakonna parimad vilemehed, finaalmängudeks peaks aga kohtunikepaar olema väljastpoolt maa-konda. Finaalmäng toimub 20.detsembril kell 18 Kadrina spordihoones V-Maarja ReinPauliga, kellega mängiti ka eelmise aasta finaalis.

Maakonn meistrivõistlustel võitis Tamsalu Los Toros/ Agrovarustus võõrsil V-Maarja Gümnaasiumis 112:44. Tänavu ainult kaotustega leppima pidanud vastasmeeskond ei suutnud korralikku

mängu ka seekord pakkuda. Meie parimatena viskasid Livar Liblik 26, Algis Liblik 25, Kristo Kangro 21 ja Holden Sepp 17 punkti.

Kadrina spordihoones toimunud 7.vooru mängus võideti ülisuurelt ka Hulja meeskonda 112:48. Parimatena viskasid Livar Liblik 36, Algis Liblik 22 ja Holden Sepp 18 punkti.

Tamsalus toimunud 8.vooru mängus võideti ülekaalukalt ka ViKe meeskonda Rakverest 95:42.

Külalised tulid mängule pooliku meeskonnaga, väljakuperemeeste pink oli aga tunduvalt pikem. Mäng mõõdus Tamsalu meeskonna juhtimisel. I veerandi lõpuks oli eduseis 27:11, poolaeg võideti 47:31, III veerandi lõpuks oldi eduseisus 65:41 ning lõpuvileks oli edu-seis 43 punkti.

Tamsalus toimus ka I ringi viimane kohtumine Rakvere MHV Consult meeskonnaga, keda võideti 101:57. Vigastuste ja haigustega räsitud külalis-meeskond tuli kohale ainult 4 (!) terve mehega. Viies vigastatud mees tuli platsile ainult mängu alguseks. Neljakesi mängiti aga tublilt lõpuni. Veerandajad 26:10, 36:11, 20:29 Tamsalu poolt vaadatuna. Parimana viskas Andro Kirsipuu 32 punkti.

Paremusjärjestus pärast I ringi: I Simuna Ivax 9 (9) võitu, II Tamsalu Los Toros/ Agrovarustus 7 (9) võitu, III Väike-Maarja ReinPaul 7 (9) võitu, 4.Haljala/Vaala keskus 6 (9) võitu, 5.Sportkunda 5 (8) võitu, 8.Kjk Vike 4 (9) võitu, 7.Hulja 3 (8), 8.MHV Consult 2 (9) võitu, 9.Vinni Tammed 1 (9) võitu, 10.V-Maarja Gümnaasium 0 (9).

Sportkunda ja Hulja viimase vooru mäng on mängimata. Tamsalule annab 2.koha paremus omavahelises mängus 73:75 ning parem korvide vahe (+222). II ringi mängud algavad jaanuaris.

Maakonna II liiga meistrivõistlustel kaotas Tamsalu Los Toros II/Royal Wheels Rakvere spordikeskusele 55:64 ning viimases voorus täiseduga esinenud V-Maarja BBP Compay meeskonnale 41:66. II ringis võideti Muugat 72:55 ning kaotati tasavägisel mängus Rak-kele 62:66. Jätkatakse 3 võiduga. Mängud jätkuvad jaanuaris.

Viimase kahe kuuga on Tamsalu meeskond pidanud 41 mängu, neist peaaegu pooled kodusaalis. Koduste mängude ajal on pealtvaatajatele veel vabu kohti. Põnevamad mängud on kavas uuel aastal.

Selle aasta põnevaim mäng on aga karikafinaal V-Maarja ReinPauliga Kadrinas.

Omalt poolt soovin edu kõigile uuel aastal!

**Rein Tops**





## Suusatamine

Soomes Olosel hooaja avavõistlusel klassikasprindis saavutasid kolmikvõidu venelased. Eesti pariminana oli Anti Saarepuu neljas, Timo Simonlatserile kuulus 22.koht. Naiste sprindis saavutas vabariigi parimana Kaija Udras 10.koha. Kaii Sirge kukkus ning pidi leppima 75.kohaga. 10 km klassikadistantsil oli meie parimana Tatjana Mannima 27., Kaii Sirgele kuulus 58.koht.

Soomes Kuusamos maailma karikavõistluste I etapil tuli Timo Simonlatseril leppida 39.kohaga. Vabariigi 4 paremat pääsesid 30 parema hulka, kellest parimana saavutas tänava suure arenguhüppe teinud Aivar Rehema 15.koha.

Soomes Rovaniemis esimese lume võistlustel kahevõistlustel saavutas Kaarel Nurmsalu 27.koha. Eesti pariminana oli Tanel Levkoi 22. Peale vabariigi koondise võistlesid veel Austria, Soome, Tsehhi ja Venemaa sportlased.

Kanadas kontinentaalkarikal kahevõistluses saavutas Kaarel Nurmsalu täiskasvanute arvestuses 35.koha. Vabariigi pariminana oli Kai Piho 9.

Rein Tops

## Ujumine

7.novembril peeti Tartus EUL noortesarja I etapp: Keiti Kleitz – 50m vabalt 32,89 III, 200m kompleksi 3.00,08 II. Grete Uudeküll – 50m vabalt 33,29 (4.), 100m rinnuli 1.36,01 III. Johanna M. Partsioja 100m rinnuli 1.45,26 (5.). Triinu Eilo – 100m rinnuli 1.49,64 (10.), 100m liblikat 1.53,10 (7.). Järvamaa seeriavõistlus toimus Paides 28.novembril: 100m vabalt – Grete Uudeküll 1.13,88 I, Keiti Kleitz 1.13,96 II, Johanna Partsioja 1.20,60 III, Triinu Eilo 1.24,89 (5.). 50m vabalt – Keiti Kleitz 54,16 (6.), Merylin Mets 1.07,77 (8.), Niina Rogova 1.12,38 (9.), Eliise Möttus 1.14,17 (10.), Kert-Taniel Kesküll 37,45 III, Tony-Brei Vilbiks 44,12 (6.), Kauri Suur 51,65 (9.). 50m rinnuli – Keiti Kleitz 42,37 I, Grete Uudeküll 42,67 II, Johanna Partsioja 48,97 (5.). Triinu Eilo 50,40 (6.). 25m rinnuli – Merylin Mets 39,27 (4.), Niina Rogova 41,96 (5.), Eliise Möttus 43,52 (6.), Tony-Brei Vilbiks 23,51 III, Kert-Taniel Kesküll 23,63 (4.), Kauri Suur 26,45 (6.). 50m selili – Grete Uudeküll 37,89 I, Keiti Kleitz 38,27 II, Triinu Eilo 43,32 (5.), Johanna Partsioja 44,39 (6.), Keiti Kleitz 1.01,26 (6.), Niina Rogova 1.05,70 (7.), Merylin Mets 1.10,58 (9.), Eliise Möttus 1.14,01 (10.), Kert-Taniel Kesküll 47,67 III, Tony-Brei Vilbiks 50,00 (4.), Kauri Suur 51,61 (5.).

30.novembril oli Tartus Aura lahtine rada pikal rajal: 50m selili – Keiti Kleitz 1.02,86 (22.), Niina Rogova 1.05,26 (26.), Merylin

Mets 1.12,06 (34.), Kert-Taniel Kesküll 45,92 (4.), Tony-Brei Vilbiks 51,39 (10.), Kauri Suur 53,44 (13.). Grete Uudeküll 39,10 (7.), Keiti Kleitz 39,47 (9.), Triinu Eilo 44,37 (15.). 200m vabalt – Keiti Kleitz 2.49,16 (10.), Grete Uudeküll 2.51,34 (11.), Triinu Eilo 3.07,48 (16.). 200m liblikat – Johanna Partsioja 3.45,48 II. Eesti noorte lühiradade meistrivõistlused peeti 12.-13.detsembril Tallinnas. 1995.-1996.s.a. vanuseklassis saavutatud tulemused: Grete Uudeküll (96) – 100m rinnuli 1.32,87 (14.), 100m kompleksi 1.21,35 (13.), 200m kompleksi 2.56,40 (10.), 50m rinnuli 43,44 (14.). Keiti Kleitz – 100m selili 1.21,66 (14.), 100m kompleksi 1.22,39 (15.), 50m selili 36,70 (12.), 200m kompl. 2.57,90 (11.), 200m selili 2.54,30 (9.).

Mare Järv

## Tervisekilomeetreid luges novembris Tamsalust 27 inimest

Liikumise "Terve Lääne-Virumaa" raames pidas novembrikuus arvestust oma tervisekilomeetrite üle 27 osalejat Tamsalu vallast kokku 1635 tervisekilomeetriga.

Kolme kuu kokkuvõtete põhjal võib öelda, et liikumisele on tekkinud omad poolehoidjad: Vinni-Pajusti gümnaasiumi algklasside õpilastele veel Võsu aleviku ja Rakvere eakad, samuti võetakse päris aktiivselt osa peredena ning üks tubli naine teeb kaasa Koerust. Noorim on 7-aastane, vanim Tamsalu legend 84-aastane Sergei Kurotskin. Tema ja Are Limberg võitsid loosi tahtel auhinnaks pandud sammulugejad Tamsalu vallast.

Konkurss jätkub. Liituge juba jaanuarist kampaaniaga, liitumistasu on väga kõrge ja soodustusi ei ole! Liitumishinnaks on liikumisest saadav rõõm, energia ja tervem vaim, rääkimata paremast väljanägemisest.

Tavaliselt ju inimesed ikka töötavad aasta lõpul olla uuel aastal paremad, tublimad. Uuel aastal avanebki uus võimalus! Tavaliselt ju inimesed ikka töötavad aasta lõpul olla uuel aastal paremad, tublimad. Uuel aastal avanebki uus võimalus!

Liikumisharrastuskaarte on võimalik saada maavalitsusest, spordihoonetest, rahvamajadest, noortekeskustest, aga ka maakonna portaalist [www.virumaa.info](http://www.virumaa.info) maakond/sport "Terve Lääne-Virumaa" alt. Samas on ka paberivaba variant ja kokkuvõtted konkursist.

Tamsalu spordikantsis on käimas ka omad tervise liikumised, trimm jne, kuid huvilistel tasub ka selles liikumises osaleda.

Olge terved!

Hilje Pakkanen

## Koolinoorte tennis

Detsembris algasid Tamsalu spordihoones jõulutennise võistlused 1.-4.-klassi tüdrukutele. 1.-2.klassi tüdrukud mängivad pehme palliga väikesel väljakul, 3.-4.kl omad mängivad tavalise palliga suuremal väljakul.

Kummaski grupis mängib kümme noort.

15.detsembriks selgusid veerandfinalistid ja 20.detsembril selguvad võitjad. Võistluste lõplikud tulemused avaldamine jaanuarinumbris.

Kena aastavahetust ja head uut sportlikku aastat!

Sergei Kurotskin

## Kingiidee: monumentidega mängukaardid

MTÜ Monumentide e-kataloog juhataja Heiki Koov on uurinud ja koostanud viimasel paaril aastal maakonna monumente (mälestustahvlid, -kivid, bareljeefid) eesmärgiga teha veebilehele [www.monument.ee](http://www.monument.ee) internetikataloog Lääne-Virumaa monumentidest. Selle töö käigus on valminud mängukaardid huvitavamate monumentidega. Kaartide seas on ka Tamsalu monumentidega kaardid, millel kujutatud Tamsalu tehase töölisel, Loksa ja Tamsalu vennashaud, Sauevälja lahingupaik.

Mängukaardid on just selline pisike, naljakas, aga ka praktiline kingitus. Kaardimäng on lisavõimalus, mida tegelikult eriti ei kasutatagi. Põhiline on ikka meie maakonda monumentide vahendusel tutvustav infomaterjal.

Heiki Koovi kogemuse järgi meie maakonna inimesed oma maakonda kuigi hästi ei tunne. Kui aga võimalus kätte antakse, on huvi suur, tekivad ahaa-momendid.

Kaardipaki hind on 95 krooni. Hind sisaldab ostikulu ja soovi korral ka infolehti, käibemaksu ei lisandu.

Mängukaartide ostuga teete suure heateo: toetate 25 krooniga edasist monumentide uurimist. Seni on Heiki Koov seda teinud isiklikust rahast.

Toetagem siis maakonna monumentide edasist uurimist kena kingiga - kaardipakiga soetamisega!

Toomas Uudeberg



## Õnnitleme!

|                      |    |          |
|----------------------|----|----------|
| Sinaida Heinsoo      | 99 | Porkuni  |
| Alise Tamberg        | 90 | Porkuni  |
| Vilma Reinlo         | 90 | Tamsalu  |
| Aino Michelson       | 88 | Tamsalu  |
| Marie Are            | 88 | Porkuni  |
| Jelena Mahlakas      | 87 | Sääse    |
| Amalia Brügel        | 86 | Tamsalu  |
| Maie Randoja         | 86 | Porkuni  |
| Hilma Grube          | 86 | Tamsalu  |
| Aita-Melaine Murakas | 85 | Tamsalu  |
| Vaike Kert           | 84 | Kursi    |
| Leida Rebane         | 84 | Järvajõe |
| Õilme Tinnuri        | 83 | Tamsalu  |
| Olev Zäuram          | 82 | Tamsalu  |
| Anna Tarassova       | 82 | Tamsalu  |

|                  |    |           |
|------------------|----|-----------|
| Leida-Elfriede   |    |           |
| Merimäe          | 81 | Porkuni   |
| Uno Freiental    | 75 | Tamsalu   |
| Salma Enn        | 75 | Alupera   |
| Maini Kovaltsük  | 75 | Sääse     |
| Heljo Leimann    | 70 | Kandle    |
| Viktoria Kapral  | 70 | Tamsalu   |
| Elgi Lehter      | 70 | Tamsalu   |
| Arnold Villmann  | 65 | Tamsalu   |
| Peedu Vipper     | 65 | Rästikmäe |
| Raimund Marks    | 60 | Porkuni   |
| Galina Rogova    | 60 | Tamsalui  |
| Tatjana Härginen | 60 | Loksa     |
| Kersti Mustmaa   | 60 | Kandle    |
| Anne Roots       | 60 | Vajangu   |

### Sündis inimene!



*Olge tublid isad-emad,  
küll saab inimene temast...!*

**Evgeni Sepp** - 26.novembril  
**Kärt Vahisalu** - 3.detsembril  
**Steven Parm** - 4.detsembril

**Õnne emale ja isale, õnne maimukesele!**

### Hajaasustuse veeprogrammi jutu järg

Algus lk 7.

Taotleja peab olema kaevu rajamise asukoha omavalitsuse elanik ehk olema registreeritud valla elanike registris enne 1.jaanuari 2008.

Taotlus peab esitatud väljakuulutatud tähtajaks (2009.a tähtaeg pole veel teada) vastavalt programmdokumendis sätes-tatud nõuetele; varasemad muus vormis esitatud taotlused joogivee olukorra parandamiseks ei ole antud programmi raames arvestatavad.

Taotleja enda kohustuslik rahastamispanus ei ole väiksem kui 1/3 taotluse üldmaksumusest.

Taotleja peab arvestama, et toetuse saamisel tuleb tal hankida kõik vajalikud load ja nõusolekud, lasta tööd teostada ettevõtetal ja ettevõtjatel, kel on selleks pädevus ehk kes on majandustegevuse registris registreeritud ja kes omavad nõutavaid litsentse; samuti peab arvestama, et tuleb dokumenteerida kõik kulud, kuludokumendid säilitada, tuleb koostada ja esitada aruanne ning taotleja peab arvestama nii teostatud tööde kui ka kulu-dokumentide kontrolliga.

Tamsalu valla taotlused esitatakse Tamsalu vallavalitsusse, kus need vaadatakse läbi ja tehakse ka rahastamisotsustused. Maavalitsus korraldab iga-aastase rahade jaotamise omavalitsuste vahel, teostab järelevalvet programmi läbiviimise kohta omavalitsustes, nõustab nii omavalitsuste ametnike kui ka taotlejaid programmi asjaolude asjus.

#### Ärge jätke taotlemist viimasele minutile!

Ka selle aasta kogemus näitas, et ikkagi kiputi oma taotlust koostama tihtipeale viimasel minutil ja siis jäädki korraldamisega jänni.

### Lumetõrje teostajad Tamsalu vallas 2008., 2009.aastal:

Tamsalu valla teede ja tänavate tali- ja suvehooletust korraldab OÜ Remgreivel. Töövõtja poolne vastutav isik on Vello Viilver, tel. 514 6791. Tamsalu valla poolne vastutav isik on Tamsalu Kommunaal juhataja Vello Sander, tel 527 8302.

Rahvastikuregistri andmeil sündis k.a novembrikuus vallas kolm last ning registreeriti kolme inimese surm.

### Mälestame lahkunuid

|                 |                       |
|-----------------|-----------------------|
| Helga Sakslad   | 12.03.1934-25.11.2008 |
| Leopold Ojasaar | 07.04.1932-30.11.2008 |
| Lidia Tevis     | 09.02.1923-12.12.2008 |

Seega pole juba praegu end asjaga kurssi viia ning ettevalmistusi teha toetuse soovijatel sugugi vara.

Materjali leiate maavalitsuse koduleheküljelt [www2.l-virumv.ee](http://www2.l-virumv.ee) (valik Toetusprogrammid, projektikonkursid alt Hajaasustuse veeprogrammi), kus on kogu informatsioon ja viited programmi kohta.

Kontaktisik Tamsalu vallas on keskkonnaspetsialist Lembit Saart (tel 322 8446, 520 3992, e-kiri [lembit.saart@tamsalu.ee](mailto:lembit.saart@tamsalu.ee)), kelle poole võite alati pöörduda programmi puudutavate asjaolude täpsustamiseks.

Mati Jõgi,

hajaasustuse veeprogrammi maakondlik kontaktisik  
Tel 325 8010, 505 6177



**Rahulikke jõule  
ja head uut aastat kõigile!**

**MERTI Grupp**

**Suur tänu saadetud kaastööde eest!**

**Teie järgmised kaastööd oodatud 21.01.2009 vallamajja.**

Tamsalu Ajaleht. Tamsalu Vallavalitsus, Tehnika 1a, 46107 Tamsalu, tel 322 8431, e-post: [tamsalu@tamsalu.ee](mailto:tamsalu@tamsalu.ee), [hilje.pakkanen@l-virumv.ee](mailto:hilje.pakkanen@l-virumv.ee). Trükitud trükikojas Agur, tel 322 3999, Pikk 16 Rakvere. Trükiarv 1700. Tasuta